

زیر آسمان فیروزهای



● **شرق:** شامگاه دوشنبه ۲۳ آذر نمایش «شب آوازهایش را می‌خواند» به کارگردانی رضا گوران توسط آرتیلا پسیانی افتتاح شد. در این مراسم که اجرای آن را مسعود فروتن برعهده داشت، رضا گوران، کارگردان و طراح این نمایش، پس از خیر مقدم به حضار گفت: «این نمایش نهمین کار من محسوب می‌شود. عادت به حرف‌زدن ندارم و همیشه ترجیحم این است که قبل از تماشای اثر حرفی نزنم تا شما با خود اثر مواجه شوید. محمد قدس و مهرداد بهاء‌الدینی تهیه‌کنندگان این اثر هستند که مهرداد بهاء‌الدینی سرمایه‌گذاری کار را برعهده داشت و شرایطی را فراهم کرد تا ما بتوانیم با خیال راحت کار کنیم. چون سرمایه‌گذاری در تئاتر، آن‌هم در شرایطی که دولت به‌لحاظ سخت‌افزاری کمتر به تئاتر کمک می‌کند، یک ریسک بزرگ محسوب می‌شود. امیدوارم شهداری‌ها که در همه‌جای دنیا متولی تئاتر هستند، از این پس حمایت سخت‌افزاری بیشتری داشته باشند، چون ما خیلی مایل نیستیم از دولت حمایت بگیریم، منتها حمایت سخت‌افزاری لازم داریم تا بعد خودمان بتوانیم از طریق اجرایمان درآمدزایی کنیم.»

سپس مسعود فروتن از آرتیلا پسیانی دعوت کرد تا این بازیگر و کارگردانی که از چگی روی صحنه و پشت صحنه تئاتر حضور داشته، برای به‌صداآوردن زنگ افتتاح «شب آوازهایش را می‌خواند» پشت تریبون بیاید. پسیانی نیز چنین گفت: «باید ابراز خوشحالی کنم از اینکه نمایش دیگری از رضا گوران روی صحنه می‌رود. او از کارگردان‌های محبوب من است و خیلی دوستش دارم. افتخار این را داشتم که یک‌بار هم برایش بازی کنم. آرزوی این را دارم که باز هم برایش بازی کنم. تشکر می‌کنم از مجموعه تماشاخانه ایرانشهر که امکان روی صحنه‌رفتن این نمایش را فراهم کرد و همین‌طور متشکر ام تهیه‌کنندگانی که گوران را در این اثر باری کردند. رضا گوران واقعا یکی از بانظرمترین کارگردان‌های حال‌حاضر تئاتر ایران است. نمی‌توان از تئاتر تجربی در ایران حرف زد و اسم رضا گوران را نیاورد. نظم، هوش، خلاقیت و انضباطی که رضا گوران در کارش دارد، یک نظم مثال‌زدنی است، طوری که می‌توانم بگویم او سامورایی تئاتر ایران است. گوران کارگردانی خوش‌فکر است و خوشحالم که شما به تماشای تئاتر او خواهید نشست.»

پسیانی سپس زنگ افتتاح «شب آوازهایش…» را به صدا درآورد. مجید رجبی معمار، مدیرعامل جدید خانه هنرمندان و رئیس نمایشخانه ایرانشهر، نیز پشت تریبون آمد و گفت: «طبق آمارهای مطرح‌شده، هزار و ۴۰۰ نفر درحال‌حاضر در دانشگاه‌ها در رشته‌های مربوط به تئاتر تحصیل می‌کنند. هزاران نفر هم پیش از این در رشته‌های تئاتری فارغ‌التحصیل شده‌اند. اما مجموعه ظرفیت‌های تئاتر کشور با این حجم از درس‌خوانده‌ها بدیهی است که تناسب ندارد. بنابراین وظیفه مسئولان در بخش دولتی و خصوصی این است که فضاهایی برای علاقه‌مندان این هنر فراهم کنند تا آنها وارد عرصه شوند و از امکانات موجود بهره ببرند.»

پس از سخنان رجبی‌معمار، هنرمندان و میهمانان این مراسم افتتاحیه به تماشای نخستین اجرای این نمایش نشستند. «شب آوازهایش را می‌خواند»، نوشته یون فوسه، نمایش‌نامه‌نویس نروژی، با بازی باران کوثری، نوید محمدزاده، سعید چنگیزیان و نلیوفر زوارق هرشب ساعت ۱۰ در سالن استاد مستدربان نمایشخانه ایرانشهر روی صحنه می‌رود.

شرق: سایت خبری «ایندی‌وایر» در حاشیه برگزاری جشنواره فیلم مراکش گفت‌وگویی با عباس کیارستمی، کارگردان ایرانی انجام داده که روز ۱۲ دسامبر منتشر شده است. نویسنده دراین مطلب کیارستمی را پدرخوانده موج سینمای نو ایران معرفی کرده و درباره خصوصیات دیگر او چنین نوشته است: «کیارستمی تنها چهار ساعت در روز می‌خوابد، دو، سه کتاب شعر در سال منتشر می‌کند و نمایشگاه عکس‌هایش نیز در موزه آقاخان در تورنتو افتتاح شده است. او دراین نمایشگاه عکس‌ها را اندازه درها چاپ کرده و قالب‌ها را خودش ساخته است. اینها علاوه‌بر فیلم‌هایی است که در سراسر جهان می‌سازد. بنابراین نمی‌توانید به‌راحتی از او بی‌رسید که مشغول چه‌کاری است. او فردی است که نمی‌تواند ساختن را متوقف کند. او زایش و خلق سریع را به بی‌قراری ذاتی و بنیادی خود نسبت می‌دهد». کیتی والش، نویسنده این مطلب ادامه داده است: «کیارستمی که برای برگزاری یک مسترکلاس در جشنواره فیلم مراکش حضور یافته بود، درباره پروژه‌های آینده و ورکشاپ‌های فیلم‌سازی‌اش در کوبا در سال آینده (میلادی) صحبت کرد.»

به‌گفته ایندی وایر، اولین و مهم‌ترین خبر کیارستمی این است که او خود را برای فیلم آینده‌اش آماده می‌کند: «این فیلم که در چین فیلم‌برداری می‌شود درحال‌حاضر «همراه با یاد» نام دارد که نام یکی از کتاب‌های شعر او نیز هست. این فیلم یک ستاره زن بازیگر نیز دارد که کیارستمی مایل به صحبت‌کردن در این زمینه نیست. عوامل فیلم مشخص شده و بازیگران آن جینی هستند. کارگردان درنظر دارد که آن را در آوریل یا می فیلم‌برداری کند؛ اما درباره دیگر جزئیات

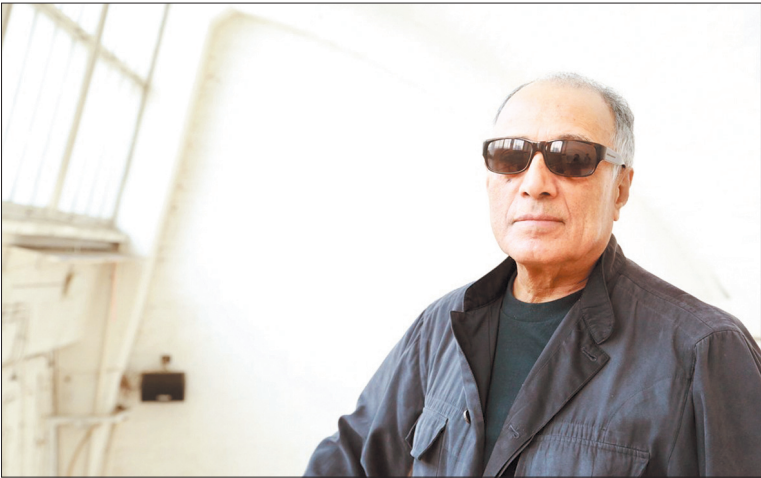
فیلم سکوت کرده است».
بالین‌حال ایندی‌وایر عنوان می‌کند که ژولیت بینوش که در یکی از فیلم‌های قبلی کیارستمی با عنوان «کپی برابر اصل» بازی کرده است، سال گذشته فاش کرد که فیلم جدید کیارستمی درباره یک خدمتکار زن است که اتاق‌های زیادی را در یک ساختمان بزرگ تمیز می‌کند.
ایندی‌وایر با بیان اینکه دو فیلم اخیر کیارستمی در ایتالیا و ژاپن فیلم‌برداری شده است، به گفته کیارستمی درباره فیلم‌برداری آثارش درخارج از ایران اشاره کرده است: «او فیلم‌هایش را درخارج از ایران فیلم‌برداری کرده است تا تجربه رفتن به مکان‌های جدید و دیدن آنچه که اتفاق می‌افتد، امکان دسترسی گسترده‌تر به آثارش و عبور از مرزهای فرهنگی را فراهم آورد».

وداع باکتاب‌شناس وفهرست‌نگار ایران «منزوی» رهسپار خانه ابدی شد

این کتاب‌شناس فهرست نسخه‌های خطی را که در یک کتابخانه وجود داشت، فهرست‌نویسی و معرفی می‌کرد و آن را نخست با اصطلاح فهرست مشترک و پس از آن با اصطلاح فهرست‌واره منتشر می‌کرد. وی افزود: در ۱۴ جلد فهرست نسخه‌های خطی فارسی پاکستان که از منزوی به‌جا مانده است، می‌توانیم دریابیم که چه تعداد نسخه فارسی در پاکستان وجود دارد. همچنین در مجموعه فهرست‌نگاری‌هایی که وی از نسخه‌های خطی انجام داده، سخن از ۱۲۰ نسخه فارسی است که میزان علاقه وی را به زبان فارسی می‌رساند. به‌ویژه اینکه استاد در مدت‌زمانی که در شبه‌قاره حضور داشت، تلاش کرد تا جایی که می‌تواند فهرست نسخه‌های خطی موجود در هند و پاکستان را ثبت کند.

این کتاب‌شناس بیان کرد: حضور ۱۴، ۱۵ساله زنده‌یاد منزوی در شبه‌قاره به تدوین ۱۴ جلد از نسخه‌های خطی فارسی در پاکستان انجامید. این مجموعه باعث شد که تقریباً یک‌میلیون فیض که هر یک معرفی کتابی است تهیه کند که تاکنون ۱۱ جلد از آن منتشر شده است. همکاران منزوی در مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی تخمین زده‌اند که این مجموعه به ۲۵ جلد خواهد رسید. سیدکاظم موسوی بجنوردی، رئیس مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی، ضمن ابراز تسلیت به خانواده احمد منزوی و اصحاب دایره‌المعارف، گفت: یاران قدیمی دایره‌المعارف بزرگ اسلامی یکی‌یکی از دنیا می‌روند. این افراد کسانی هستند که جایگزینی برای هیچ‌کدام از آنها وجود ندارد.

مراسم تشییع پیکر زنده‌یاد منزوی، در حالی برگزار شد که برف ساختمان دایره‌المعارف را سپیدیوش کرده و باعث شد برخی از دوستداران این کتاب‌شناس پیش‌کسوت نتوانند به‌موقع در مراسم حضور یابند. ضمن اینکه نماز میت را آیت‌الله سیدمحمد موسوی‌بجنوردی اقامه کرد. به گزارش اینا، در مراسم تشییع پیکر زنده‌یاد منزوی چهره‌های فرهنگی مانند دکتر محمدرضا شفیعی‌کدکنی، استاد گروه ادبیات دانشگاه تهران، مجید غلامی جلیسه، مدیرعامل مؤسسه خانه کتاب، سیدفرید قاسمی، پژوهشگر کتاب و مطبوعات، اکبر ثبوت، مشاور گروه فلسفه بنیاد دایره‌المعارف، اکبر ایرانی، مدیر مرکز پژوهشی میراث مکتوب، دکتر مهدی ماحوزی، استاد گروه ادبیات دانشگاه تهران، سیدعلی موجانی، رئیس کتابخانه وزارت امور خارجه و برخی چهره‌های سرشناس دیگر حضور داشتند. با وجود حضور برخی چهره‌های سرشناس فرهنگی، کتاب‌شناس و نسخه‌پژوه، از مدبریان و رؤسای کتابخانه ملی و کتابخانه مجلس شورای اسلامی در این مراسم خبری نبود.



کیارستمی همچنین گفته است: «دنیا با زیرنویس با فیلم‌های ایرانی من ارتباط برقرار کرده است. بنابراین اگر ما فکر می‌کنیم که فیلم یک زبان جهانی و یک فرم هنری جهانی است، ویژگی‌های فرهنگی و زبانی چه نقشی دارند؟ من متعجبم».
ایندی‌وایر با بیان اینکه کیارستمی عمیقاً درباره زبان فیلم متفکر است، به‌نقل ازاین کارگردان افزوده است: «وقتی من در ایران فیلم‌برداری می‌کنم، شما از طریق زیرنویس با فیلم‌های درباره فیلم‌برداری آثارش درخارج از ایران اشاره کرده می‌شود من الان با فیلم‌هایم از طریق زیرنویس ارتباط برقرار کنم؟»

او با اندکی شوخی به تجربه‌اش در این زمینه اشاره کرده است: «ماه پیش فیلم «کپی برابر اصل» در ایران

جزئیات فیلم جدید «کیارستمی» درچین

به فارسی دوبله شد.
وقتی به تماشای آن رفته تازه فهمیدم بازیگرهایم از چه حرف می‌زنند و فیلم درباره چیست. تا قبل از آن نمی‌دانستم».
به گفته این سایت خبری، کیارستمی قرار است ماه فوریه به کوبا برود تا در کارگاه‌های آموزش فیلم‌سازی که برای کارگردان‌های نسل آینده برگزار می‌شود، شرکت کند. او تأکید می‌کند که قصدش تدریس و استادی نیست؛ بلکه قصد دارد از این فرصت استفاده کند و دوباره شاگرد شود: «برای من این تنها فرصت ممکن است تا باردیگر به یک غیرحرفه‌ای تبدیل شوم و نگاهم به سینما را تازه کنم».
ورکشاپ کیارستمی در کوبا، سومین ورکشاپ این کارگردان ۷۵ساله است که به مدت ۱۰ روز تحت عنوان «ورکشاپی برای مؤلفان» برگزار می‌شود. در این کارگاه که از ۲۶ ژانویه تا پنجم فوریه ۲۰۱۶ برگزار می‌شود، ۳۵ دانشجو در کلاس کیارستمی پذیرفته شده‌اند. کریستینا سانچز که یکی از شاگردان کیارستمی در کارگاه بارسلونا بوده در تدارک برپایی این ورکشاپ آموزشی در کوبا است. قرار است تا این کارگاه در مدرسه‌ای که گابریل گارسیا مارکز، نویسنده فقید کوبایی تأسیس کرده، برگزار شود و کیارستمی از این نویسنده بزرگ، تجلیل به عمل آورد. کیارستمی در سال ۲۰۱۴ و تنها سه هفته قبل از مرگ مارکز در نامه‌ای ستایش آمیز، از علاقه خود برای همکاری با این نویسنده نوشته بود.

نویسنده در پایان مطلب عنوان کرده است: «با وجود مقاومت کیارستمی در برابر پذیرش جایگاه معلمی، طبیعی است چیزهای زیادی برای آموختن از کیارستمی وجود دارد؛ چه از نظر آفرینش مسحورکننده‌اش و چه از نظر نگارش فلسفی‌اش برای رسیدن به خودشناسی در زندگی و کارش…».

واکنش ها به جلوگیری از اکران مستند «ناصر حجازی»

توقف بی‌سابقه

می‌گذاشتیم مردم درباره فیلم قضاوت کنند. اگر ما روایت بدی ارائه کرده بودیم، درنهایت ما مورد مواخذه قرار می‌گرفتیم و اگر حقیقت درست روایت شده بود که حقایقت مستند اثبات می‌شد.»

محمدمحمد طباطبایی‌نژاد، دبیر نهمین جشنواره ایل‌بیگی، مدیرکل نظارت و ارزشیابی سازمان سینمایی، نیز با تأیید این خبر گفت: «نامه‌ای از شعبه ۱۰ دادگاه کارکنان دولت مبنی بر جلوگیری از اکران عمومی فیلم «من ناصر حجازی هستم» برای ما ارسال شد و اجرای دستور قضائی برای ما الزامی بود». او با اشاره به اینکه فیلم توقیف نشده است، افزود: «با توجه به شکایتی که از این فیلم شده و تشخیص قاضی دادگاه، فعلاً تا تشکیل دادگاه نهایی و اعلام حکم قطعی، اکران فیلم متوقف خواهد بود».

مدیرکل نظارت و ارزشیابی سازمان سینمایی در پاسخ به این سؤال که اگر هر فیلمی شاکسی شخصی داشته باشد از اکران آن جلوگیری خواهد شد؟ توضیح داد: «این‌گونه شکایت‌ها که از طریق قوه قضائیه پیگیری می‌شود، تصمیم‌گیری درباره آن هم کاملاً به حکم قاضی بستگی دارد و این‌طور نیست که هر شکایتی موجب جلوگیری از اکران فیلم شود».

اما امیر رفیعی، تهیه‌کننده مستند «من ناصر حجازی هستم»، درباره این اتفاق به «شرق» می‌گوید:

«از طرف آقای قلعه‌نویی شکایتی صورت گرفته و فیلم متوقف شده. ما پیگیر ماجرا از دادسرای فرهنگ و رسانه هستیم. جالب آنکه فیلم توقیف شده درحالی‌که من تازه امروز بناسنت نسخه‌ای از فیلم را به قاضی برسانم تا او فیلم را تماشا کند. درواقع قبل از تماشای فیلم دستور توقف را داده‌اند؛ آن هم در روزهای جشنواره سینماحقیقت و پس از نخستین اکران فیلم، با استقبالی که از این فیلم شده. حتی خود آقای قلعه‌نویی هم فیلم را ندیده‌اند و براساس شنیده‌ها، خواستار توقیف فیلم شده‌اند». رفیعی دراین‌باره که در محتوای فیلم هیچ توهینی به امیر بهانه‌نوی نشده، می‌گوید: «طی چند ثانیه در این فیلم به یک سری از وقایع تاریخی پرداخته شده از جمله اینکه آقای قلعه‌نویی در دوره‌ای دستیار آقای حجازی بوده. یعنی ایشان می‌خواهند بگویند دستیار ایشان نبوده و می‌خواهند تاریخ را تغییر دهند؟ وقتی آقای قلعه‌نویی این فیلم را متهم به دروغ‌پردازی می‌کنند، درواقع به مطبوعات توهین می‌کنند. چون تمام مستندات فیلم برگرفته از مطبوعات است». رفیعی درحالی‌که مشغول پیگیری وضعیت فیلمش در وزارت ارشاد است، می‌گوید: «چه خوب بود که

نمایشگاه گروهی «دنیای نو» در گالری ۲۶

بعد از سال‌ها پرچم وطن را افراشته میان بقیه پرچم‌هایی دیدم که این‌بار در حال سوختن این نمایشگاه گروهی که با نمایشگاه‌گردانی شیرین جلوه انجام شده، مجسمه‌هایی از میترا ارباب‌سلجوقی، رامین اعتمادی‌بزرگ، سیهر بختیاری، مهدیه پازوکی، شکلیا پرورش، فرزانه حسینی، امیرحسین ربانی، فرزاد ربیعی‌جاه، سارا راه‌انجام، یژن قاسمی‌نژاد، محسن غلامی، نسترن صفایی، مهرداد لعلی و مرضیه همایون‌مهر به نمایش گذاشته شده‌اند.

در بخشی از مقدمه این نمایشگاه چنین نوشته شده است: «در مورد همان شبی که همه به تلوزیون زده زد بودیم، همان شب که

چهره روز

حمایت فردوسی‌پور از «شهرزاد»



● **شرق:** عادل فردوسی‌پور به اعتراض کرمانی‌ها به سریال «شهرزاد» اشاره کرد و ضمن دعوت هم‌استانی‌هایش به خویشتن‌داری، از همه مردم درخواست کرد که در مقابل شوخی‌ها موضع‌گیری نکنند. فردوسی‌پور در برنامه شامگاه دوشنبه «۹۰» با اشاره به مجموعه «شهرزاد» یادآور شد: من خودم کرمانی هستم و به نظر همه ما باید جنبه انتقادی‌پذیری و تامل و تحمل بالا داشته باشیم و اگر هم انتقادی می‌شود بدون سخت‌گیری آن را بپذیریم. فردوسی‌پور همچنین بیان کرد: سریالی درباره کرمان در دهه ۳۰ صحبت کرده است؛ چرا باید ناراحت شویم. به‌رحال هر فردی هر سریالی که بسازد به یک استان و گوشه از ایران اشاره می‌کند، اگر بخواهیم همه اعتراض کنیم که کار سخت می‌شود. قسمت نهم سریال «شهرزاد» دوشنبه ۲۳ آذر منتشر و در سراسر کشور توزیع شد.

پیشنهاد روز

«سی‌روز، سی‌پر فورمنس» درموزه هنرهای معاصر

● **شرق:** پنجمین فستیوال «سی‌پر فورمنس، سی هنرمند، سی‌روز» از روز پنجشنبه ۲۶ آذرماه ساعت ۱۷ در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می‌شود.

کانون نیومدیاي موزه هنرهای معاصر تهران فعالیت بخش اجرایی خود را با برگزاری این فستیوال از روز پنجشنبه ۲۶ آذرماه ساعت ۱۷ آغاز می‌کند. امیر راد، مدیر کانون نیومدیا، گفت: «از آغاز فعالیت این فستیوال و بنا بر اهداف ازپیش‌تعیین‌شده آن، به جنبه‌های گوناگونی از جمله معرفی این مدیوم به مخاطبان و هنرمندان سایر حوزه‌های هنری، فعالیت‌های آموزشی و فعالیت‌های تحقیقاتی توجه شده است. اکنون و در آستانه برگزاری پنجمین فستیوال، بسیاری از اهداف اولیه محقق شده است؛ توجه رسانه‌ها در نتیجه معرفی همه‌گیرتر این مدیوم، رشد تعداد فعالان این عرصه و تولید منابع مکتوب تئوریک، برخی از دستاوردهای ثانویه این فستیوال هستند». این فستیوال تجسمی که تا پیش از این در گالری ایست تهران برگزار می‌شد، بنابر اهمیت و توجه به رسانه‌های نو هنری در موزه‌های هنر معاصر جهان و پتانسیل‌های عملی، آموزشی و تئوریک این رویداد، از امسال در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار خواهد شد. این مدیر هنری در ادامه گفت: «پر فورمنس‌آرت یکی از مدیوم‌های هنری معاصر است که واجد ویژگی‌های بیانی منحصربه‌فردی در پرداختن به امور مسائل معاصر است. عدم شناخت صحیح از این مدیوم کام منجر به تولید آثاری شده است که تنها از نام این مدیوم هنری بهره گرفته‌اند؛ یکی از اهدافی که این فستیوال دنبال می‌کند، عرضه آثاری است که واجد این ویژگی‌ها باشند». امیر راد در پایان گفت: «در هر دوره این فستیوال و در بخش عملی بر یکی از ویژگی‌های این مدیوم متمرکز بوده‌ایم. در فستیوال پنجم تمرکز بر پروسه خلق اثر هنری و اهمیت آن در پر فورمنس‌آرت است». در این فستیوال، ۳۰ هنرمند در ۳۰ روز و در روز مختص خود، هرکدام یک پر فورمنس‌آرت اجرا خواهند کرد. محمداباق ضیایی، علیرضا امیرحاجی، امیر ارد، اشفا صدر اشکوری، رامین اعتمادی‌بزرگ، اصغر دشتی و آتیما احتیاط از جمله هنرمندان این دوره از فستیوال هستند. پنجمین فستیوال «سی پر فورمنس، سی هنرمند، سی روز» تا ششم بهمن‌ماه همدروز به‌جز جمعه‌ها و شنبه‌ها، راس ساعت ۱۷ در موزه هنرهای معاصر تهران میزبان علاقه‌مندان خواهد بود.

«گوشت» بر صحنه موج نو

● **شرق:** امیر احمدی‌آریان با اعلام خبر اجرای «گوشت» در هفته آخر آذرماه گفت: این نمایش تک‌گویی- مونولوگی- نوشته من است که محمدرضا نجفی قرار است آن را روی صحنه ببرد. این نمایش روایت موجودی مسخ‌شده میان انسان و حیوان است که تلاش می‌کند با وضعیتی که دارد خود را انطباق دهد. در مسیر این تلاش، او به این نتیجه می‌رسد که تنها راه رهایی تعطیلی ذهن و بدل‌کردن وجودش به گوشت محض است. گوشت از روز سه‌شنبه ۲۴ آذر به مدت ۱۰ شب در تماشاخانه موج نو روی صحنه خواهد رفت. احمدی‌آریان که اهالی فرهنگ و هنر او را بیشتر به‌عنوان نویسنده و مترجم می‌شناسند، چندسال پیش این نمایش را برای شرکت در فستیوال مونولوپ نوشت که با کارگردانی حسین ذوقی و بازی محمدرضا نجفی روی صحنه رفت. به گفته احمدی‌آریان، حالا بعد از چند سال محمدرضا نجفی تصمیم گرفته این کار را با بازی و کارگردانی خود بار دیگر به اجرای عمومی ببرد. در «گوشت» به‌جز امیر احمدی‌آریان به‌عنوان نویسنده و محمدرضا نجفی به‌عنوان بازیگر و کارگردان، نلیوفر صدیق، دستیار کارگردان و علی طباطبایی، مسئول فیلم و عکس هستند. این نمایش هرروز ساعت ۱۸:۳۰ در تماشاخانه موج نو، واقع در خیابان شرعیتی، خیابان میرداماد، خیابان رودبار شرقی (شمالی) پلاک ۵۲ تماشاخانه موج نو روی صحنه می‌رود.